МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ

КАФЕДРА ТУРИЗМУ

РОБОЧА ПРОГРАМА

Вибіркова компонента освітньої програми

ІННОВАЦІЙНІ ВИДИ ТУРИЗМУ

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань – 22 Охорона здоров'я

Спеціальність – 227 Терапія та реабілітація

Освітня програма – фізична терапія, ерготерапія

Мова навчання – українська

Львів-2024

Робоча програма вибіркової компоненти освітньої програми «Інноваційні види туризму» для студентів першого рівня освіти спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» денної форми навчання. – Львів: ЛДУФК, 13с.

Розробники:
Данилевич М. В. - професор, д. пед. н.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри туризму

Протокол від «16» серпня 2024 року №1.

В.о. завідувача кафедри туризму _____ (Данилевич М.В.)

«19 » серпня 2024

© Данилевич М.В., 2024
© ЛДУФК ім. І. Боберського, 2024

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освітній</td><td>Характеристика освітньої компоненти</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів –3</td><td>Галузь знань:
22 Охорона здоров’я</td><td>Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="5">Спеціальність:
227 Терапія та реабілітація</td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 1</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання _____</td><td>Семестр</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин - 90</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td></td><td>Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2
самостійної роботи студента - 5</td><td rowspan="9">Рівень вищої освіти:
бакалавр</td><td>12 год.</td></tr>
<tr><td>Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>18 год.</td></tr>
<tr><td>Лабораторні</td></tr>
<tr><td></td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td></tr>
<tr><td>Індивідуальні завдання</td></tr>
<tr><td>Вид контролю:
залік</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інноваційний види туризму» є знайомство студентів з інноваціями в сфері туризму, формування знань, вмінь та навичок стосовно концептуальних основ інноваційного розвитку сучасної індустрії туризму, а також інноваційних тенденцій розвитку галузі.

Завдання курсу:

- надати студентам знання щодо інновацій в туризмі, мотивів і цілі подорожей; класифікації туристичних ресурсів; переваг та недоліків, функцій та чинників розвитку різновидів туризму;
- сформувати уявлення про форми організації туризму, інноваційні види туризму; популярні локації темного, мілітарного, віртуального туризму в світі та перспективи їх розвитку на теренах України;
- сформувати практичні навички використання некомерційних сервісів та додатків для віртуальних подорожей; використання інноваційних видів туризм з урахуванням інтересів та можливостей потенційних туристів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні оволодіти такими професійно-функціональними **знаннями та вміннями:**

знати:

- основні поняття, чинники розвитку та мотиви туризму, класифікацію туристичних ресурсів; відмінності міжнародного і внутрішнього туризму, позитивні та негативні наслідки розвитку туризму; форми організації туризму. класифікація туризму за економічним принципом, за демографічним і соціальним складом учасників подорожі; характеристику специфічних видів туризму з точки зору форм організації подорожі та туристичного обслуговування та сутність інноваційних видів туризму.

вміти:

- аналізувати сучасні тенденції розвитку туризму і рекреації; використовувати різні види туристичних ресурсів; використовувати некомерційних сервіси та додаткидля віртуальних подорожей; використовувати інноваційні види туризм з урахуванням власних інтересів та можливостей.

-

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	Денна форма				
		у тому числі				
		лекції	Сем.	Пр. р.	Інд. р.	Сам. р.
Тема 1. Туризм як багатогранне суспільне явище.	15	2	4			9
Тема 2. Інноваційний розвиток туризму	15	2	4			9
Тема 3. Темний туризм за кордоном та в Україні	15	2	2			11
Тема 4. Мілітарний туризм	15	2	2			11
Тема 5. Віртуальний туризм	15	2	2			11
Тема 6. Лікувально-оздоровчий туризм	15	2	4			9
Усього годин	**90**	**12**	**18**			**60**

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.
Інновації у туризмі та зміст нових видів туризму

Теми та короткий зміст лекцій:

Тема 1. Туризм як багатогранне суспільне явище. (2 год.).

Основні терміни і поняття в сфері туризму. Мотиви і цілі подорожей. Класифікація туристичних ресурсів. Функції туризму в суспільстві. Класифікація туризму. Характеристика міжнародного та внутрішнього туризму. Класифікація подорожей за терміном перебування. Форми організації туризму. Класифікація туризму за демографічним і соціальним складом учасників подорожі.

Тема 2. Інноваційний розвиток туризму (2 год.).

Сутність поняття «інновації». Типи інновацій у туризмі згідно класифікації Й. Шумпетера. Основні класифікаційні ознаки інновацій у туризмі. Сутність ігрових видів екскурсій «спайгеймс» (spygames) та «геокешинг» (geocaching). Інноваційні форми та методи проведення екскурсій. Характеристика різновидів квест-екскурсій з участю екскурсовода та безособових. Інноваційні онлайн-помічники та їх значення у туризмі

Тема 3. Темний туризм за кордоном та в Україні (2 год.).

Сутність «темного» туризму. Чинники інтересу туристів до об’єктів темного туризму. Класифікація заходів та об'єктів темного туризму P. Stone. Різновиди темного туризму та їх особливості. Популярні дестинації темного туризму у світі Стан та перспективи розвитку темного туризму в Україні.

Тема 4. Мілітарний туризм (2 год.).

Сутність поняття «мілітарний туризм» та його види. Характеристика різновидів воєнно-історичного туризму. Характеристика різновидів військово-пригодницького туризму. Характеристика різновидів військово-подієвого туризму. Функції мілітарного туризму та їх сутність. Соціально-економічне значення мілітарного туризму. Чинники розвитку мілітарного туризму Географія мілітарного туризму.

Тема 5. Віртуальний туризм (2 год.).

Сутність віртуального туризму. Історія розвитку віртуального туризму. Цілі створення віртуальних турів .Найбільш популярні форми віртуального туризму у світі. Функції віртуального туризму. Досвід розвитку віртуального туризму у світі. Розвиток віртуального туризму в Україні.

Тема 6. Лікувально-оздоровчий туризм (2 год.).

Сутність лікувально-оздоровчого туризму. Складові лікувально-оздоровчого туризму. Реабілітаційний та медичний туризм як різновиди лікувального туризму. Wellness-туризм та SPA-туризм як інновація на ринку туристичних послуг.

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Туризм як багатогранне суспільне явище.	2
2	Інноваційний розвиток туризму	2
3	Темний туризм за кордоном та в Україні	2
4	Мілітарний туризм	2
5	Віртуальний туризм	2
6	Лікувально-оздоровчий туризм	2
	Разом	**12**

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Туризм як багатогранне суспільне явище.	2
2	Форми організації туризму	2
3	Інновації в туризмі	2
4	Розвиток інноваційних видів туризму за кордоном	2
5	Темний туризм за кордоном та в Україні	2
6	Мілітарний туризм	2
7.	Віртуальний туризм	2
8	Лікувально-оздоровчий туризм	2
9	Wellness- та SPA-туризм як інновація на ринку туристичних послуг.	2
	Разом	**12**

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	**Тема 1.** Туризм як багатогранне суспільне явище. Фактори впливу на розвиток туризму. Характеристика таких видів туризму: VIP (елітарний); комерційний і соціальний, Інсентив-туризм, рекреаційний, діловий, екологічний,	9

	пригодницький та екзотичний туризм..	
2	**Тема 2.** Інноваційний розвиток туризму Специфічні підвиди туризму: туризм одиноких сердець, туризм неповних сімей, корпоративний туризм, тайм-шер, туризм самообслуговування, клубний туризм, хоббі-туризм, шоп-туризм. Характеристика інноваційних видів туризму у країнах Євросоюзу (бекпекер-туризм, руфінг, індустріальний, повільний туризм).	9
3	**Тема 3.** Темний туризм за кордоном та в Україні Характеристика різновидів темного туризму Відомі локації темного туризму в Україні. Дестинації темного туризму на Львівщині	11
4	**Тема 4.** Мілітарний туризм Географія мілітарного туризму (всесвітньо відомі локації). Основні типи ресурсів для розвитку мілітарного туризму в Україні та їх характеристика. Популярні дестинації мілітарного туризму в Україні та у Львові.	11
5	**Тема 5.** Віртуальний туризм Особливості віртуального туризму та його переваги. Некомерційних сервіси та додатки для віртуальних подорожей; Додатки для віртуальних подорожей Кращі віртуальні екскурсії в Україні, віртуальні екскурсії музеями Львівщини.	11
6	**Тема 6.** Лікувально-оздоровчий туризм Різновиди лікувально-оздоровчого туризму та їх характеристика. Санаторно-курортний та медичний туризм. Wellness-туризм та SPA-туризм, спільності та розбіжності. Складові програми у Wellness-туризмі.	9
	Разом	**60**

8. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

- Матеріали самопідготовки;
- Самостійні роботи:
  - аналіз інноваційних видів туризму.
  - формування мультимедійних презентацій.

9. Методи навчання

Під час вивчення студентами навчальної дисципліни «Інноваційні види туризму» застосовуються такі методи навчання:

- *інтерактивні:* відповіді на запитання, опитування думок студентів; дискусії, полеміки; робота в групах.

- *наочні:* таблиці, діаграми, фотографії, відеоролики, кросворди.

- *методи дистанційного навчання*: відеоконференції, онлайн-зустрічі, індивідуальне та групове консультування, вікторини, бліц-опитування.

10. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах**.**

- Опитування.
- Перевірка завдань для самостійної роботи.
- Перевірка матеріалів самопідготовки.
- Виконання завдань практичних занять.

Підсумковий контроль – залік.

11. Залікові вимоги

1. Дати визначення поняття «туризм». Які існують підходи до визначення цього поняття. Фактори впливу на розвиток туризму.
2. Класифікація туристичних ресурсів
3. Мотиви туризму: сутність та їх класифікація.
4. Функції туризму в суспільстві.
5. Міжнародний і внутрішній туризм: їх відмінності та особливості.
6. Характеристика різновидів туризму: організованого і неорганізованого; масового та елітарного.
7. Комерційний і соціальний туризм, концепція соціального туризму.
8. Стійкий та екологічний туризм. Принципи екологічного туризму.
9. Форми організації туризму.
10. Класифікація туризму за економічним принципом
11. Класифікація туризму за демографічним і соціальнм складом учасників подорожі.
12. Характеристика специфічних видів туризму з точки зору форм організації подорожі та туристичного обслуговування.
13. Рекреаційний та курортно-лікувальний туризм.
14. Діловий туризм та його особливості.
15. Екологічнй туризм та його різновиди. Принципи екологічного туризму.
16. Характеристика нових видів туризму: хоббі-туризм, шопінг-туризм, подієвий туризм, пригодницький туризм.
17. Сутність поняття «інновації». Типи інновацій у туризмі згідно класифікації Й.Шумпетера.
18. Основні класифікаційні ознаки інновацій у туризмі.
19. Сутність понять: інновація продукту, інновації в туристично-екскурсійній діяльності, інновації в екскурсійній діяльності (напрями таких інновацій).

20. Сутність ігрових видів екскурсій «спайгеймс» (spygames) та «геокешинг» (geocaching).
21. Інноваційні форми та методи проведення екскурсій.
22. Характеристика різновидів квест-екскурсій з участю екскурсовода та безособових.
23. Сутність гастрономічного туризму.
24. Характеристика інноваційних видів туризму у країнах Євросоюзу (бекпекер-туризм, руфінг, індустріальний, повільний туризм).
25. Сутність повільного туризму, його ключові принципи.
26. Інноваційні онлайн-помічники та їх значення у туризмі.
27. Види туризму, котрі мають найбільші перспективи у розвитку й популяризації в XXI столітті.
28. Витоки терміну «темний туризм». Сутність «темного туризму.
29. Чинники інтересу туристів до об’єктів темного туризму.
30. Класифікація заходів та об'єктів темного туризму за P. Stone (США).
31. Різновиди темного туризму та їх особливості.
32. Популярні дестинації темного туризму у США.
33. Популярні дестинації темного туризму у світі.
34. Основні локації темного туризму в Європі.
35. Відомі локації темного туризму в Україні.
36. Визначення поняття «мілітарний туризм» та його види.
37. Характеристика різновидів воєнно-історичного туризму.
38. Характеристика різновидів військово-пригодницького туризму.
39. Характеристика різновидів військово-подієвого туризму.
40. Функції мілітарного туризму та їх сутність.
41. Соціально-економічне значення мілітарного туризму.
42. Чинники розвитку мілітарного туризму та їх характеристика.
43. Географія мілітарного туризму (всесвітньо відомі локації).
44. Основні типи ресурсів для розвитку мілітарного туризму в Україні та їх характеристика.
45. Придатність території України для мілітарного туризму з урахуванням війни (поділ на зони. Перспективи розвитку мілітарного туризму на теренах України.
46. Сутність віртуального туризму. Найбільш поширені трактування «віртуального туризму».
47. Історія розвитку віртуального туризму. Цілі створення віртуальних турів.
48. Найбільш популярні форми віртуального туризму у світі
49. Фукції віртуального туризму.
50. Особливості віртуального туризму.
51. Досвід розвитку віртуального туризму у світі.
52. Некомерційних сервіси, які дозволять відправитися у віртуальну подорож у будь-яку точку світу.
53. Найкращі додатки для віртуальних подорожей.
54. Топ-10 найкращих віртуальних екскурсій в Україні та віртуальні екскурсії музеями Львівщини.

55. Основні переваги віртуального туризму. Перспективи його розвитку в Україні.
56. Сутність лікувально-оздоровчого туризму.
57. Складові лікувально-оздоровчого туризму.
58. Реабілітаційний та медичний туризм як різновиди лікувального туризму.
59. Wellness-туризм та SPA-туризм як інновація на ринку туристичних послуг.
60. Складові програми у Wellness-туризмі.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Форма навчання	Поточне тестування та самостійна робота							разом
	ЗМ 1						Разом поточне	
	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6		
Денна (усього балів)	**0-15**	**0-20**	**0-15**	**0-15**	**0-15**	**0-20**	**100**	**100**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
75-81	**C**		
68-74	**D**	задовільно	
61-67	**E**		
35-60	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

До методичного забезпечення навчальної дисципліни відноситься:
- Робоча програма навчальної дисципліни;
- Силабус;
- Конспект лекцій з дисципліни;
- Методичні рекомендації та розробки викладача;
- Матеріали поточного та підсумкового контролю;

- Контрольні завдання для заліку.

14. Рекомендована література

Основна

1. Новиков В.С. Інновації в туризмі: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / В.С. Новиков. К.: Видавничий центр «Академія», 2017- 208с.

2. Барвінок, Н. В. Перспективи розвитку воєнного туризму на території України після закінчення російсько-української війни. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону.* 2022. №18(2). С. 206-217.

3. Кляп М.П., Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. Київ: Знання, 2011. 334 с.

4. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 року №324/95-ВР / [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://zakon.rada. gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D 1 %80#Text

5. Кулиняк І Я., Жигало І. І., Ярмола К. М. Містичний туризм: сутність і перспективи розвитку у Львівській області. *Бізнес-Інформ.* 2020. №3. С.128-137.

Додаткова

1. Барвінок, Н. В. Перспективи розвитку воєнного туризму на території України після закінчення російсько-української війни. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону.* 2022. №18(2). С. 206-217.

2. Давидова О.Г. Особливості застосування інновацій у розвиток туристичної галузі України. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. (Серія «Економіка»). 2015. № 7 (172). С. 65-69.

3. Ципко В. В. Перспективні напрями використання військово-історичних об’єктів в індустрії туризму України. *Вісник КНЛУ. Серія Історія, економіка, філософія.* 2022. Вип. 27. С. 84-95. DOI: http://doi.org/10.32589/2412-9321.27.2022.276211

4. Hrusovsky M., Noeres, K. Military Tourism // The Long Tail of Tourism: Holiday Niches and their Impact on Mainstream Tourism. Wiesbaden: Gabler, 2011. pp.87-94.

Інформаційні ресурси:

1. Апостолов О. Топ-10 наймістичніших місць України. URL: https://tyzhden.ua/Travel/41341

2. Інноваційні види туризму. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http: //www.investplan.com.ua/pdf/4 2022/10.pdf

3. Лущик М. Географія темного туризму у світі. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. №4. С. 97-104. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?p=13754.
4. Кулагіна А. І., Аріон О. В. Сучасний стан та перспективи розвитку «темного» туризму в Україні. *Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів.* 2022. Вип.2 (2). С. 35-38. URL: https://doi.org/10.17721/2786-4561.2022.2.2
5. Кушнарьов В., Поліщук О. Мілітарі-туризм як інноваційний напрямок екстремального та пізнавально-розважального туризму. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм.* Київ, 2018. Вип.1. С.107-118. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/kushnariov.htm DOI: 10.31866/2616-7603.1.2018.151825.
6. Москаленко Я. О. «Темний» туризм як новий вид туризму URL: http://tourlib.net/statti_ukr/moskalenko.htm
7. Музейний портал. [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://museum-portal.com/ua/museum/natsionalniy-dendrologichniy-parksofiyivka
8. Паньків Н. М. Темний туризм в Україні: факторний аналіз та перспективи розвитку. *Наукові записки СумДПУ імені А.С. Макаренка. Географічні науки.* 2021. Т. 2. Вип. 2. С. 149-156 URL: http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/10943/3/2021_SNSSPU.pdf
9. Повільний туризм - чому вам варто спробувати новий тренд. [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://vesti.ua/uk/lite-uk/tourismuk/medlennyj-turizm-pochemu-vam-stoit- poprobovat-novyj -trend
10. Туризм: інноваційні рішення та прогнози. [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://sfn.gov.ua/turizm-innovacijni-rishennya-ta-prognozi/
11. OECD. Coronavirus (COVID-19): SME Policy Responses: Updated 15July2022. [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/coronavirus-covid-19-sme-policy-responses-04440101/
12. Slow Tourism Experience: an Innovative Approach for Sustainable Tourism development. [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://www.semanticscholar.org/paper/
13. Сучасні тенденції, детермінанти та перспективи розвитку медичного та лікувально-оздоровчого spa- та wellness-туризму в світі О. М. Мочульська, А. Г. Шульгай, О. А. Ошлянська, В. І. Бондарчук, Ю. В. Завіднюк, І. Б. Чорномидз, Л. І. Добровольська, А. С. Сверстюк. DOI 10.11603/1681-2786.2019.3.10593 [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/visnyk-gigieny/article/view/10593/10078
14. Сильчук, Т. А. Wellness-туризм як сервісна інновація індустрії гостинності / Т. А. Сильчук, О. М. Кирпіченкова, Т. П. Друзь // Причорноморські економічні студії. – 2023. – Вип. 79. – С. 231-235 [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://dspace.nuft.edu.ua/handle/123456789/40943

15. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з

урахуванням норм відповідно до Положення про дотримання академічної доброчесності ЛДУФК імені Івана Боберського https://www.ldufk.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennja-pro-dobrochesnist-04-20.pdf.

16. Політика визнання результатів навчання набутих шляхом неформальної освіти

Студенти, які здобули освітні компонентності, за межами ЛДУФК імені Івана Боберського, при їх відповідності постреквізитам освітньої програми, можна перезарахувати їх результати у якості виконання зарахованої теми відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті https://www.ldufk.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/polozhennia_neformalna_osvita.pdf.

Рекомендовано, для удосконалення професійних знань та навиків проходити онлайн-курси на освітніх платформах: https://learndigital.withgoogle.com/digitalworkshop-ua, https://prometheus.org.ua/.

Використання **ШІ (штучного інтелекту)** у процесі навчання. Одна з найважливіших переваг штучного інтелекту в освіті – це його здатність забезпечувати персоналізований досвід навчання. Саме тому, навчальним курсом передбачено проходження онлайн-курсу про застосування штучного інтелекту (AI) для роботи та бізнесу за покликанням https://rsvp.withgoogle.com/events/ai-basics_2023_short/home. Сертифікат, який студент отримає після проходження онлайн-курсу є підставою для перезарахування балів (30 балів) у рамках політики неформальної освіти.